Przedmiotowe Zasady Oceniania dla klas I - III

I Funkcje oceny opisowej w edukacji wczesnoszkolnej:

- diagnostyczna: na jakim etapie rozwoju jest uczeń,
- informacyjna: przekazuje informację o tym, co dziecko wie, rozumie, potrafi, mówi o tym jaki jest jego wysiłek i wkład pracy,
- korekcyjna: wskazuje nad czym jeszcze dziecko powinno popracować i gdzie szukać informacji,
- motywacyjna: zachęca do dalszej pracy i wysiłku, daje możliwość osiągnięcia sukcesu.

Oceniając postępy uczniów należy brać pod uwagę oprócz wiedzy:

- wkład pracy dziecka,
- efekt jaki on osiąga,
- jego możliwości.

II Obszary aktywności podlegające ocenianiu w klasach I – III obejmują:

- rozumienie słowa mówionego, wypowiadanie się
- czytanie, odbiór tekstów literackich
- pisanie oraz redagowanie zdań i wypowiedzi
- umiejętności językowe
- umiejętności matematyczne
- treści przyrodnicze
- treści społeczne
- obsługa komputera
- umiejętności artystyczne
- sprawność fizyczna
- zachowanie

III Sposoby oceniania:

- ocena werbalna,
- ocena graficzna,
- ocena wyrażona procentowo,
- ocena wyrażona stopniem,
- ocena opisowa.

IV Kryteria oceniania uczniów klas I-III w zakresie poszczególnych edukacji:

Edukacja polonistyczna

CZYTANIE	
wspaniale (w)	Czyta wyraziście, płynnie, ze zrozumieniem różne teksty.

bardzo dobrze (bd)	Płynnie czyta różne teksty i rozumie je.
ładnie (ł)	Poprawnie czyta teksty i rozumie je.
postaraj się (ps)	Czyta krótkie teksty drukowane i pisane z potknięciami, częściowo rozumie tekst.
pomyśl (p)	Czyta w bardzo wolnym tempie z licznymi potknięciami, słabo rozumie czytany tekst.
pracuj więcej (pw)	Nie czyta poprawnie tekstu, nie rozumie treści.
PISANIE	
wspaniale (w)	Pisze estetycznie, w szybkim tempie, bez błędu, samodzielnie układa i zapisuje wypowiedź wielozdaniową.
bardzo dobrze (bd)	Pisze czytelnie i starannie bez błędu, potrafi samodzielnie ułożyć i zapisać kilkuzdaniową wypowiedź.
ładnie (ł)	Pisze czytelnie z nielicznymi błędami, samodzielnie układa krótkie wypowiedzi na zadany temat.
postaraj się (ps)	Pisze czytelnie, mało starannie, popełnia błędy, pod kierunkiem nauczyciela redaguje krótkie zdania.
pomyśl (p)	Pismo mało czytelne, liczne błędy, pisze z pomocą nauczyciela.
pracuj więcej (pw)	Mimo pomocy nauczyciela nie redaguje zdań, nie opanował podstawowych umiejętności w zakresie pisania.
MÓWIENIE	
wspaniale (w)	Swobodnie, w rozwiniętej, uporządkowanej, wielozdaniowej wypowiedzi umie wyrazić swoje myśli.
bardzo dobrze (bd)	Samorzutnie wypowiada się pełnymi rozwiniętymi zdaniami na temat.
ładnie (ł)	Poprawnie wypowiada się na określony temat.
postaraj się (ps)	Wypowiada się prostymi, pojedynczymi zdaniami, popełnia błędy gramatyczne.
pomyśl (p)	Wypowiada się niechętnie, pojedynczymi wyrazami, z pomocą nauczyciela.
pracuj więcej (pw)	Nie potrafi wypowiedzieć się na temat.

Edukacja matematyczna

wspaniale (w)	Samodzielnie i twórczo rozwiązuje problemy matematyczne o podwyższonym stopniu trudności.
bardzo dobrze (bd)	Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązaniu problemów teoretycznych lub praktycznych.
ładnie (ł)	Potrafi wykorzystać zdobyte wiadomości w rozwiązywaniu prostych problemów

	teoretycznych lub praktycznych.
postaraj się (ps)	Potrafi wykonywać proste zadania i polecenia, popełnia błędy.
pomyśl (p)	Tylko z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste zadania, popełnia liczne błędy.
pracuj więcej (pw)	Nie wykonuje poleceń nawet o niewielkim stopniu trudności.

Edukacja przyrodnicza

wspaniale (w)	Posiada bardzo bogatą wiedzę o otaczającym środowisku przyrodniczym, dokonuje samodzielnych obserwacji i wyciąga prawidłowe wnioski.
bardzo dobrze (bd)	Posiada duży zasób wiadomości o najbliższym otoczeniu i środowisku lokalnym.
ładnie (ł)	Dobrze opanował wiadomości o najbliższym otoczeniu i środowisku lokalnym.
postaraj się (ps)	Wiadomości i umiejętności z zakresu edukacji przyrodniczej opanował w stopniu wystarczającym.
pomyśl (p)	Posiada poważne braki wiadomości o najbliższym otoczeniu, obserwacji dokonuje tylko pod kierunkiem nauczyciela.
pracuj więcej (pw)	Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności.

Edukacja artystyczna (plastyczna, techniczna i muzyczna)

wspaniale (w)	Z dużym zaangażowaniem, na wysokim poziomie artystycznym, twórczo wykorzystuje zdobyte wiadomości, poszukuje własnych oryginalnych rozwiązań.
bardzo dobrze (bd)	Starannie i dokładnie wykonuje zadania określone przez nauczyciela, potrafi samodzielnie wykorzystać zdobyte wiadomości.
ładnie (ł)	Poprawnie wykonuje zadania zaproponowane przez nauczyciela.
postaraj się (ps)	Mało wysiłku wkłada w wykonanie zadań, nie w pełni opanował wiadomości.
pomyśl (p)	Niedbale wykonuje zadania, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach.
pracuj więcej (pw)	Nie wykonuje zadań, nie przynosi niezbędnych przyborów i materiałów na zajęcia, nie podejmuje próby śpiewania, nie opanował wiadomości.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

wspaniale (w)	Jest bardzo sprawny fizycznie, reprezentuje klasę lub szkołę w zawodach sportowych, zawsze zdyscyplinowany i zaangażowany.
bardzo dobrze (bd)	Sprawnie i chętnie wykonuje zadania, przestrzega zasad bezpieczeństwa.
ładnie (ł)	Poprawnie wykonuje zadania, jest zdyscyplinowany.

postaraj się (ps)	Mało wysiłku wkłada w wykonywanie zadań.
pomyśl (p)	Niedbale i niechętnie wykonuje zadania, mało zdyscyplinowany.
pracuj więcej (pw)	Nie wykonuje ćwiczeń, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa i dyscypliny.

V Formy oceniania:

- ❖ Ocena bieżąca:

Ocenianie prac pisemnych:

1. Kartkówki, sprawdziany, testy:
   - ➢ 100% - 95% - wspaniale
   - ➢ 94% - 80% - bardzo dobrze
   - ➢ 79% - 65% - ładnie
   - ➢ 64% - 45% - postaraj się
   - ➢ 44% - 30% - pomyśl
   - ➢ poniżej 30% - pracuj więcej

2. Pisanie z pamięci i ze słuchu
   - ➢ bezbłędnie - wspaniale
   - ➢ 1 - 3 błędy ortograficzne - bardzo dobrze
   - ➢ 4 - 5 błędów ortograficznych - ładnie
   - ➢ 6 - 7 błędów ortograficznych - postaraj się
   - ➢ 8 - 9 błędów ortograficznych - pomyśl
   - ➢ 10 i więcej błędów ortograficznych - pracuj więcej

- ❖ Ocena półroczna: Kwestionariusz oceny

- ❖ Ocena roczna: Ocena opisowa na świadectwie

VI Indywidualizacja:

- ➢ **W pracy z uczniem na zajęciach nauczyciel uwzględnia:**

- wskazania Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- wskazania lekarza specjalisty,
- własne obserwacje.

- **Sposoby dostosowania wymagań do indywidualnych możliwości ucznia (indywidualizacja):**

- dostosowanie miejsca pracy do potrzeb ucznia,
- dostosowanie czasu trwania zadań do możliwości skupienia uwagi ucznia,
- częste monitorowanie pracy ucznia i przywoływanie jego uwagi,
- dopilnowanie ucznia, aby sprawdził wykonaną pracę,
- zmniejszenie wielkości przepisywanego fragmentu,
- formułowanie konkretnych oczekiwań w stosunku do ucznia,
- zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac,
- zwracanie uwagi i nagradzanie wysiłku ucznia.

Wymagania edukacyjne w klasie pierwszej

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe na koniec klasy I szkoły podstawowej zgodne z nową podstawą programową

Edukacja polonistyczna.

Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiadania się. Dbałość o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

a. obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia,
b. w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,
c. uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

2) w zakresie umiejętności czytania i pisania:

a. rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
a. zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
b. pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
c. posługuje się ze zrozumieniem okres leniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
a. interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. bas ni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,
b. korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;

3) w zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

a. uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
b. rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scence,
c. odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

Język obcy nowożytny.

Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem.

<u>Uczeń kończący klasę I:</u>

1. rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;

2. nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
3. recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;
4. rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.

Edukacja muzyczna.

Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie.

Uczeń kończący klasę I:

1. powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
2. odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki pląsając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
1. realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała);
2. wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
3. świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
4. kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

5. Edukacja plastyczna

Poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu.

Uczeń kończący klasę I:

1. wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego jak kształt, barwa, faktura;
2. ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, bas nią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
3. wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
4. rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

Edukacja społeczna.

Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi.

Uczeń kończący klasę I:

1. potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
2. współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
3. wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
4. ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
1. zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
2. wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
3. potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
4. wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

Edukacja przyrodnicza

Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

a. rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
b. zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
c. wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąciku przyrody),

d. wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
e. zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatruwanie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
f. zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, lis cię, grzyby) i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
g. wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
h. h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;

2) w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

a. obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,
b. wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, 7p. ubiera się odpowiednio do pogody,
c. nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
d. zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

Edukacja matematyczna

Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci.

Uczeń kończący klasę I:

w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

a. ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,
b. układa obiekty (7p. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, okres la następne i poprzednie,
c. klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, 7p. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,
d. w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,
e. wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; okres la położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (7p. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,
f. dostrzega symetrię (7p. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (7p. szlaczek);

2) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiątkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),
- wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje) manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, 7p. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,

b. radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,
c. zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;

3) w zakresie pomiaru:

a. długości: mierzy długość, posługując się 7p. linijką; porównuje długości obiektów,
a. ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,
b. płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
a. czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na *zegarze* w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

4) w zakresie obliczeń pieniężnych:

a. zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,

b. zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

Zajęcia komputerowe

Uczeń kończący klasę I:

1. posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
2. wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
3. stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

Zajęcia techniczne

Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwanie i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci.

Uczeń kończący klasę I:

w zakresie wychowania technicznego:

a. wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (8p. latawce, wiatraczki, tratwy),
b. zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (8p. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,
c. buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu 8p. szałas, namiot, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu 8 p. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;

2) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

a. utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w Sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
a. zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
b. wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, 8p. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

Wychowanie fizyczne

Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna.

Uczeń kończący klasę I:

1. uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
2. potrafi:

a. chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,
b. pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
c. wykonywać ćwiczenia równoważne;

1. dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
2. wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
3. wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (8p. środków czystości, środków ochrony roślin);
4. wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

Podane umiejętności dotyczą dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym. Umiejętności dzieci niepełnosprawnych ustala się stosownie do ich możliwości.

Wymagania edukacyjne w klasie drugiej

Edukacja polonistyczna

Uczeń kończący klasę II:

Mówienie i słuchanie:

- mówi zrozumiale, wymawiając słowa wyraziście i poprawnie,
- umie przyjąć w rozmowie rolę słuchacza i osoby zabierającej głos,
- uczestniczy w rozmowie na określony temat (np.: na temat tekstu, świąt, bieżących spraw klasowych i szkolnych, zjawisk przyrody, własnych przeżyć, wykonanych prac plastycznych, itd.),
- wypowiada się samodzielnie na różne tematy,
- zadaje pytania kolegom i nauczycielowi,

- prosi o wyjaśnienie znaczenia wyrazów, poleceń lub niezrozumiałego fragmentu tekstu,
- słowem, zdaniem odpowiada na pytania nauczyciela, kolegów,
- wypowiada się na temat wysłuchanego (przeczytanego) tekstu, oglądanej historyjki obrazkowej, przedmiotu, ilustracji, filmu itp. (opowiadając, opisując),
- okazuje zainteresowanie wypowiedziami kolegów i nauczycieli,
- słucha i rozumie tekst mówiony, czytany lub odtwarzany z nagrania,
- tworzy swą wypowiedź w formie kilkuzdaniowego, spójnego tekstu,
- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scence.

Czytanie i korzystanie z informacji:

- rozpoznaje litery i łączy je z odpowiednimi głoskami,
- wyróżnia i poprawnie artykułuje głoski odpowiadające poszczególnym literom,
- porównuje liczbę głosek i liter w wyrazach,
- czyta teksty drukowane i pisane,
- czyta głośno i poprawnie, płynnie i wyraziście,
- czyta cicho ze zrozumieniem,
- czyta teksty znane i nowo poznane,
- rozumie znaczenie czytanych wyrazów, zwrotów, zdań, rozumie sens całego tekstu,
- czyta ze zrozumieniem komunikaty, polecenia w podręczniku, plany działania, instrukcje obsługi urządzeń,
- szuka informacji w encyklopediach, słownikach,
- ustala kolejność zdarzeń w tekście, wyszukuje fragmenty tekstu potrzebne do tematu,
- ocenia zdarzenia i postać bohatera,
- porównuje zdarzenia fikcyjne z własnymi doświadczeniami,
- samodzielnie czyta wybrane przez siebie książki i czasopisma,
- rozpoznaje niektóre rytmicznie powtarzające się elementy wiersza, np.: rym, wers, strofę, refren.

Pisanie:

- zapisuje litery małe i wielkie, odtwarza odpowiednio ich kształty,
- tworzy wyrazy z rozsypanki literowej, sylabowej,
- zapisuje wyrazy i zdania,
- pisze czytelnie, poprawnie łącząc litery,
- przepisuje poprawnie wyrazy, zdania, fragmenty tekstów,
- prawidłowo rozmieszcza pisany tekst na kartce,
- podpisuje własne ilustracje i historyjki obrazkowe w książce,
- pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i krótkie teksty,
- rozwija zdanie nierozwinięte,
- redaguje pisemne odpowiedzi na pytania do tekstu,
- potrafi tworzyć własne teksty, zapisując swoje myśli w formie zdań,
- układa samodzielnie wypowiedź na określony temat i zapisuje ją,
- redaguje pisma użytkowe, np.: zaproszenie, zawiadomienie, list, komunikat,
- układa i zapisuje plan opowiadania, plan pracy.

Elementy gramatyki i ortografii:

- rozpoznaje zdania w mowie i tekście pisanym,
- wyróżnia wyrazy w zdaniach,
- stosuje wielką literę na początku zdania, kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania,
- rozpoznaje zdania pojedyncze oznajmujące i pytające,
- rozwija zdania,
- w pisowni imion, nazwisk, nazw geograficznych stosuje wielką literę,
- dzieli wyrazy na głoski i sylaby,
- rozpoznaje i nazywa samogłoski i spółgłoski,

- zna głoski oznaczone dwiema literami,
- pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, w których miękkość oznaczona jest literą *i* lub znakiem diakrytycznym,
- pisze poprawnie wyrazy z *ą* i *ę* o pisowni zgodnej z wymową,
- pisze poprawnie wyrazy, w których spółgłoska miękka traci dźwięczność na końcu wyrazu,
- pisze wyrazy z *ó* i *rz* wymiennym w zakresie opracowanego słownictwa,
- pisze poznane wyrazy poprawnie pod względem ortograficznym,
- porządkuje wyrazy alfabetycznie według pierwszej, pierwszej i drugiej, pierwszej, drugiej i trzeciej litery,
- pisze i odczytuje pospolite skróty spotykane w otoczeniu dziecka,
- tworzy wyrazy pokrewne i stosuje je w pracach pisemnych,
- wyszukuje wyrazy bliskoznaczne i zastępuje nimi powtarzające się wyrazy,
- grupuje wyrazy będące nazwami osób, rzeczy, przedmiotów, zwierząt i roślin, wyrazy oznaczające czynności, wyrazy oznaczające cechy przedmiotów, osób,
- wyjaśnia wyrazy i zwroty spotykane w słuchanych i czytanych tekstach.

Edukacja społeczna
Uczeń kończący klasę II:

- zna i respektuje prawa i obowiązki ucznia, w tym zasady bycia dobrym kolegą,
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach, na miarę swych możliwości,
- odróżnia dobro od zła; stara się być sprawiedliwym i prawdomównym,
- wie, jak zachować sie w szkole i jakie są obowiązki ucznia,
- zastanawia sie nad mocnymi i słabymi cechami swojego charakteru, dokonuje samooceny,
- rozumie pojęcia: rodzina, rodzice, dziecko, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki,
- identyfikuje się ze swoją rodziną,
- podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia,
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosowywać swe oczekiwania,
- pomaga potrzebującym,
- wie, jak zachować się w stosunku do dorosłych i rówieśników (stosuje formy grzecznościowe),
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z innymi ludźmi; jest chętny do pomocy,
- zna zawody, jakie wykonują dorośli w jego otoczeniu,
- potrafi opowiedzieć o pracy ludzi w poznanych zawodach; wie, czym zajmują się osoby pracujące w danym zawodzie,
- wie, że każda praca jest ważna i potrzebna; wie, że należy szanować pracę każdego człowieka,
- rozumie pojęcia: miejscowość, województwo, kraj,
- zna nazwy kilku miast i wsi położonych najbliżej swojej miejscowości,
- potrafi określić krajobraz swojej okolicy,
- określa swą przynależność narodową,
- zna nazwy kolejnych stolic Polski,
- zna symbole narodowe (nazwę kraju, barwy narodowe, hymn, godło),
- zna nazwy wybranych krajów należących do Unii Europejskiej,
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej,
- szanuje odmienność każdego człowieka,
- rozumie, że ludzie mają te same prawa niezależnie od wyglądu, czy koloru skóry,
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę możliwości),
- potrafi zawiadomić dorosłych o wypadku,
- zna ogólnopolskie numery alarmowe.

Edukacja przyrodnicza
Uczeń kończący klasę II:

- przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze,

- potrafi obserwować i wiązać przyczynę ze skutkiem,
- wyciąga wnioski z prowadzonych obserwacji,
- potrafi opisać życie roślin i zwierząt w poznanych ekosystemach: w lesie, na polu, na łące, w ogrodzie, w sadzie, nad wodą, w parku,
- rozpoznaje drzewa, krzewy i rośliny zielne rosnące w parku, wokół szkoły, wokół domu, w lesie, na łące, na polu,
- zna czynniki warunkujące rozwój roślin,
- umie pielęgnować rośliny ozdobne,
- potrafi wymienić nadziemne i podziemne części roślin,
- dostrzega związek między warunkami życia, a rozwojem rośliny,
- zna nazwy niektórych owoców, drzew i krzewów uprawianych w sadach,
- zna nazwy wybranych warzyw uprawianych w Polsce oraz niektóre sposoby przechowywania i przetwarzania warzyw i owoców,
- potrafi wymienić nazwy niektórych zwierząt żyjących w ogrodzie, w parku, w lesie, na polu, na łące, w wodzie,
- wie, jak opiekować się zwierzętami,
- umie wymienić nazwy zwierzą hodowanych w Polsce,
- zna nazwy zwierząt żyjących w różnych częściach świata,
- nazywa i wskazuje części ciała,
- zna nazwy poszczególnych pór roku, potrafi je scharakteryzować,
- rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego przez człowieka,
- wie, jakie znaczenie dla życia ludzi, zwierząt i roślin ma powietrze, woda, słońce,
- wie, jakie bogactwa naturalne kryje w swoim wnętrzu ziemia; wie jak powstały złoża węgla i soli,
- zna stany skupienia wody,
- wie, na czym polega krążenie wody w przyrodzie,
- wie, jak człowiek wykorzystuje wodę,
- wie, jakie są elementy pogody,
- potrafi w znanej sobie okolicy wskazać wschód, zachód, północ, południe,
- umie wskazać główne kierunki na mapie Polski,
- potrafi wskazać na mapie granice Polski,
- dba o higienę osobistą, umie się odpowiednio ubrać w zależności od pory roku i komunikatu o pogodzie,
- wie, co powinien jeść, aby być zdrowym,
- rozumie, jakie zagrożenia niosą ze sobą takie zjawiska, jak: burza, huragan, śnieżyca, lawina; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna

Uczeń kończący klasę II:

- określa swoje położenie w przestrzeni, położenie przedmiotu względem obserwatora i względem drugiego przedmiotu,
- poprawnie i ze zrozumieniem używa wyrazów typu: za, przed, do przodu, do tyłu, na prawo, na lewo itp.,
- potrafi uporządkować przedmioty według obranej cechy wielkościowej,
- grupuje przedmioty według wyróżnionej cechy (cech),
- tworzy zbiór przedmiotów spełniających podany warunek,
- ustala liczebność danego zbioru przedmiotów,
- wskazuje zbiory równoliczne i nierównoliczne,
- rysuje figury symetryczne, uzupełnia elementy rysunku,
- kontynuuje regularność w prostych motywach, szlaczkach, rozetach, mandalach,
- umie posługiwać się w praktyce pojęciem liczby we wszystkich jej aspektach,
- rozkłada liczby na składniki,
- liczy w zakresie 100 według podanego wzoru,

- wskazuje miejsce liczby w ciągu liczbowym,
- potrafi porównywać liczby słownie i z użyciem znaków: <, >, =,
- potrafi porównywać poprzez szacowanie,
- rozumie pojęcia: mniej, więcej, tyle samo,
- poznaje cztery podstawowe działania arytmetyczne, potrafi je zapisać za pomocą cyfr i znaków matematycznych – nabywa biegłości w dodawaniu, odejmowaniu liczb w zakresie 30,
- wie, jaka jest rola zera w wymienionych działaniach,
- sprawdza odejmowanie za pomocą dodawania,
- wie, jaka jest rola zera i liczby jeden w działaniach arytmetycznych,
- podaje z pamięci iloczyny i ilorazy w zakresie tabliczki mnożenia do 30,
- umie rozwiązywać proste równania z jedną niewiadomą w postaci okienka,
- potrafi rozwiązywać zadania proste standardowe i niestandardowe,
- potrafi analizować treść zadań tekstowych,
- potrafi układać zadania tekstowe do sytuacji konkretnej, ilustracji, formuły matematycznej oraz je przekształcać,
- wykonuje obliczenia pieniężne,
- rozumie znaczenie pojęć: cena, wartość, ilość,
- zna podstawowe jednostki długości i ich skróty,
- potrafi zapisać wynik pomiaru,
- zna podstawowe jednostki masy,
- potrafi posługiwać się wagą, zapisuje wynik ważenia,
- zna podstawowe jednostki pojemności,
- odczytuje i zapisuje temperaturę,
- potrafi odczytać wskazania termometru
- zna nazwy i kolejność dni tygodnia, nazwy miesięcy, pór roku – poda liczbę dni w danym miesiącu; potrafi zapisać i odczytać daty,
- wykona proste obliczenia kalendarzowe,
- określa czas zegarowy, potrafi odczytać wskazania czasu na różnych zegarach,
- zna jednostki czasu zegarowego,
- wykonuje proste obliczenia zegarowe,
- rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty, kwadraty, trójkąty,
- potrafi mierzyć odcinki,
- rysuje odcinki o podanej długości.

Edukacja techniczna

Uczeń kończący klasę II:

1) **zna środowisko techniczne:**

- orientuje sie w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („Jak to zrobiono?"): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego.
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli,
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np.: ładne lub brzydkie),

2) **realizuje „drogę" powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:**

a) przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia

b) rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej

c) posiada umiejętności:

- odmierzania potrzebnej ilości materiału,
- cięcia papieru, tektury itp.,

- montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z różnych instrukcji i schematów rysunkowych (np.: buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów, statków),
- w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów,

3) **dba o bezpieczeństwo własne i innych:**

- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji;

wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Edukacja plastyczna

Uczeń kończący klasę II:

- wykonuje prace plastyczne na określony temat, z wyobraźni, na podstawie przeżyć, doświadczeń, obserwacji, treści utworów literackich, teatralnych, muzycznych itd.,
- wyróżnia cechy postaci ludzkiej, zwierzęcej, roślin oraz przedmiotów,
- projektuje i wykonuje elementy scenografii, kukiełki, maski do przedstawień, inscenizacji,
- wie, że linia jest elementem każdego dzieła plastycznego, zna jej rolę w rysunku i malarstwie,
- obrysowuje linią szablony, zakreskowuje powierzchnie konturów,
- posługuje się plamą jako środkiem wypowiedzi plastycznej,
- zna barwy podstawowe i pochodne,
- tworzy różne kombinacje kolorów; wie, jak łączyć barwy, by otrzymać dużą gamę kolorów,
- doborem barw przedstawia nastrój swojej pracy plastycznej,
- nazywa faktury materiałów wykorzystywanych w swoich pracach,
- zagospodarowuje całą kartkę papieru,
- zachowuje proporcje postaci, przedmiotów, obiektów,
- potrafi przedstawić środkami plastycznymi ciekawy układ kompozycyjny,
- zna niektóre techniki malarskie i potrafi się nimi posłużyć (malowanie, rysowanie, wydzieranie, wycinanie itp.),
- modeluje w plastelinie, masie solnej,
- konstruuje rzeźby i płaskorzeźby z materiałów przyrodniczych, plasteliny, modeliny, papieru, śniegu,
- projektuje różne formy użytkowe na potrzeby swoje, kolegów oraz upominki,
- zna niektóre właściwości materiałów (papierniczych, tekstylnych, metalowych, plastikowych) wykorzystywanych w pracach,
- składa, zgina, formuje papier (origami),
- zna zawody związane ze sztuką: malarz, rzeźbiarz, architekt, scenograf, grafik, fotograf, projektant, twórca ludowy oraz nazywa ich wytwory,
- wie, co może być tematyką martwej natury, pejzażów, portretów,
- rozumie znaczenie terminów: zabytek, pomnik,
- dostrzega różnice między płaską formą – rysunkiem, a przestrzenną – rzeźbą.

Edukacja muzyczna

Uczeń kończący klasę II:

1) w zakresie odbioru muzyki:

a) zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,
- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),

- tańczy podstawowe kroki;

b) rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz);
c) aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy; rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo, zespołowo, na chór i orkiestrę; rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);
2) w zakresie tworzenia muzyki:

- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

Wychowanie fizyczne
Uczeń kończący klasę II:

- potrafi prawidłowo przyjąć pozycje wyjściowe do ćwiczeń: postawę zasadniczą, stanie jednonóż,
- wykonuje: siady (skrzyżny, klęczny, prosty, rozkroczny, skulny), klęki (prosty, podparty), leżenie (przodem, tyłem, przewrotne, przerzutne), podpory (przodem, tyłem, przysiad podparty),
- rozumie i prawidłowo wykonuje ustawienie w rozsypce, w szeregu, w dwuszeregu, w rzędzie, w dwurzędzie, na obwodzie koła,
- potrafi maszerować w parach i rzędem,
- potrafi prawidłowo powtórzyć ćwiczenia kształtujące bez przyborów,
- w ćwiczeniach z przyborami wykorzystuje przybory typowe i nietypowe zgodnie z ich przeznaczeniem,
- zna ćwiczenia wspierające kształtowanie nawyku prawidłowej postawy ciała,
- przestrzega zasady przyjmowania prawidłowej postawy ciała podczas ćwiczeń, zabawy i pracy,
- potrafi wykonać skok w dal z miejsca i sposobem naturalnym, skoki nad niskimi przeszkodami oraz skoki przez skakankę,
- wspina się na drabinki i inne niskie przeszkody,
- potrafi przejść po listwie odwróconej ławeczki gimnastycznej, wykonując dodatkowe ćwiczenie (np.: przysiad, obrót, skłon),
- pokonuje naturalne tory przeszkód oraz tworzone według pomysłów nauczyciela,
- przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach: w szkole, w domu, na placu zabaw, na śniegu i lodzie,
- zna zasady bezpiecznego korzystania z przyborów i przyrządów gimnastycznych,
- wybiera bezpieczne miejsce do ćwiczeń oraz zabaw ruchowych na świeżym powietrzu,
- zna różne ustawienia do gier i zabaw ruchowych,
- zna reguły poznanych gier i zabaw ruchowych i przestrzega ich,
- zna i przestrzega podstawowych przepisów obowiązujących w minigrach sportowych, rozróżnia piłki przeznaczone do tych gier (minisiatkówki, minikoszykówki, minipiłki nożnej),
- potrafi wykonać podanie i chwyt piłki oburącz oraz jednorącz w marszu i biegu ze zmianą kierunku ruchu,
- potrafi wykonać improwizację ruchową przy muzyce,
- zna i przestrzega zasad kulturalnego zachowania się w czasie zabaw tanecznych,
- wie, jak zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki podczas rywalizacji indywidualnej i zespołowej,
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego,
- zna zasady bezpiecznych zabaw,
- zna zabawy, które można organizować w różnych porach roku,
- wie, jak bezpiecznie wypoczywać w lesie, w górach, nad wodą, na wsi,
- rozumie potrzebę aktywnego wypoczynku.

Zajęcia komputerowe
Uczeń kończący klasę II:

- umie obsługiwać komputer,
- posługuje się myszą i klawiaturą,

- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego,
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania,
- wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np.: z gotowych figur,
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, internetu,
- ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu.

Wymagania edukacyjne w klasie trzeciej

Treści nauczania i umiejętności -wymagania szczegółowe na koniec klasy III szkoły podstawowej zgodne z nową podstawą programową

Edukacja polonistyczna.

Uczeń kończący klasę III

1) <u>korzysta z informacji:</u>

a. uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
b. czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,
c. wyszukuje w teks cię potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,
d. zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać;

2) <u>analizuje i interpretuje teksty kultury:</u>

a. przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,
b. w teks cię literackim zaznacza wybrane fragmenty, okres la czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,
c. czyta teksty i recytuje wiersze z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,
d. ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane *przez* nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat,
e. pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;

3) <u>tworzy wypowiedzi:</u>

a. w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
b. dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,
c. uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
d. dba o kulturę wypowiadania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe,
a. dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w teks cię,
b. pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,
c. przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.

Język obcy nowożytny.

Uczeń kończący klasę III

wie, że ludzie posługują się różnymi językami i że chcąc się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka (motywacja do nauki języka obcego);

1. reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia nauczyciela;
2. rozumie wypowiedzi ze słuchu:

a. rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu,
b. rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać,
a. rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów,
b. rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i video);
4. czyta ze zrozumieniem wyrazy i proste zdania;
5. zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, nazywa obiekty z otoczenia i opisuje je, bierze udział w mini przedstawieniach teatralnych;
6. przepisuje wyrazy i zdania;
7. w nauce języka obcego nowożytnego potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych;
8. współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.

Edukacja muzyczna.

Uczeń kończący klasę III

1) <u>w zakresie odbioru muzyki:</u>

a) zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,
- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),
- tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego,

b. rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),
c. aktywnie słucha muzyki i okres la jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);

2) <u>w zakresie tworzenia muzyki:</u>

a. tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
b. improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
c. wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

Edukacja plastyczna.

Uczeń kończący klasę III:

1) w zakresie percepcji sztuki:

a. określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,
b. korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);

2) <u>w zakresie ekspresji przez sztukę:</u>

a. podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),
b. realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);

3) <u>w zakresie recepcji sztuki:</u>

a. rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka, jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografia, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,
b. rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

Edukacja społeczna.

Uczeń kończący klasę III

odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;

1. identyfikuje się ze swój ą rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;
2. wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;
3. jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie maj ą równe prawa;
4. zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;
5. zna najbliższą oko lice, j ej ważniejsze obiekty, tradycje; wie w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;
6. zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata;
7. wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;
8. zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

Edukacja przyrodnicza.

Uczeń kończący klasę III

obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;

1. opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, łące i zbiornikach wodnych;
2. nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;
3. wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;
4. wyjaśnią zależności funkcjonowania przyrody od pór roku;
5. podejmuj e działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);
6. zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:

a. wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
b. znaczenie powietrza i wody dla życia,
c. znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);

7. nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);
8. zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;
9. dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżyca, lawina, powódź, itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna.

Uczeń kończący klasę III

1. liczy (w przód i w tył) od danej liczby po l, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;
2. zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;
3. porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =);
4. dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;
5. podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;
6. rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);
7. rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);
8. wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;
9. mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);
10. waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);
11. odmierza płyny różnymi miarkami; używa okres leń: litr, pół litra, ćwierć litra;
12. odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);
13. odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;
14. podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;
15. odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);
16. rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);
17. rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).

Zajęcia komputerowe.

Uczeń kończący klasę III

1. umie obsługiwać komputer:

a. posługuje się myszą i klawiaturą,
b. poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;

2. posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;
3. wyszukuje i korzysta z informacji:

a. przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),
b. dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,
c. odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;

4. tworzy teksty i rysunki:

a. wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,
b. wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur;

5) zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediów:

a. wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,
b. mas wiadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
c. stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów.

Zajęcia techniczne

Uczeń kończący klasę III

1) zna środowisko techniczne na tyle, że:

a. orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?"): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,
b. rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),
c. określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);

2) realizuje „drogę" powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

a. przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,
b. rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
c. posiada umiejętności:
   - odmierzania potrzebnej ilości materiału,
   - cięcia papieru, tektury itp.,
   - montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,
   - w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów;

3) dba o bezpieczeństwo własne i innych:

a. utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
b. właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
c. wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Uczeń kończący klasę III

1) w zakresie sprawności fizycznej:

a. realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut,
b. umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;

2) w zakresie treningu zdrowotnego:

a. przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,
b. skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami,
c. wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;

3) w zakresie sportów całego życia i wypoczynku:

a. posługuje się piłką: rzuca, chwyta, kozłuje, odbija i prowadzi ją,
b. jeździ np. na rowerze, wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach,
c. bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,
d. wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;

4) w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej:

a. dba o higienę osobistą i czystość odzieży,

b. wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,
c. wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,
d. dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,
e. przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,
f. potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.